

ສຶກສາຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງ ອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ ການຫວ່າງງານຂອງ ສປປ ລາວ

ຜູ້ຂຽນ: ອໍາມະລິນ ລໍວັນໄຊ¹, ນິພາພອນ ມິໄຊພິນ

ເກດນະພາ ໄຊຍາສອນ, ເກດຕິສັກ ໄຊຊະນະດາສີ²

¹ສະຖາບັນການທະນາຄານ, ທະນາຄານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ

²ຄະນະວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວ

¹ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ: ອໍາມະລິນ ລໍວັນໄຊ, ສະຖາບັນການທະນາຄານ, ທະນາຄານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ເບີໂທ: +85620 54425224

E-mail: ammalin88@gmail.com

ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າໃນຄັ້ງນີ້ ມີ 02 ຈຸດປະສົງເພື່ອ: 1) ເພື່ອວິເຄາະດຸນຍະພາບໃນໄລຍະຍາວ ແລະ ການປັບຕົວໃນໄລຍະສັ້ນຂອງອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ ການຫວ່າງງານຂອງ ສປປ ລາວ ໃນຊ່ວງປີ 1999 ຫາ 2022 ແລະ 2) ເພື່ອສຶກສາຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງ ອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ ການຫວ່າງງານ ໂດຍວິທີ Granger Causality ເພື່ອຫາທິດທາງຄວາມສໍາພັນໃນລັກສະນະເປັນເຫດເປັນຜົນລະຫວ່າງອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ ການຫວ່າງງານ ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນຊ່ວງປີ 1999 ຫາ 2022.

ການສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້ແມ່ນການສຶກສາຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງ 02 ຕົວປ່ຽນຄື ອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ ການຫວ່າງງານຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນໃຊ້ຂໍ້ມູນອະນຸກົມເວລາ (Time Series Data) ແບບລາຍປີ ຕັ້ງແຕ່ປີ 1999-2022 ເປັນໄລຍະເວລາລວມ 24 ປີ. ໂດຍໃຊ້ການວິເຄາະທາງເສດຖະມິຕິ Cointegration ແລະ Error Correction Model: ECM ເພື່ອທົດສອບດຸນຍະພາບໃນໄລຍະຍາວດ້ວຍວິທີຂອງ Engle and Granger ແລະ ການປັບຕົວໃນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ການທົດສອບຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ ການຫວ່າງງານ ໂດຍວິທີຂອງ Granger Causality. ເພື່ອຫາຄວາມສໍາພັນໃນລັກສະນະເປັນເຫດ ແລະ ຜົນ ລະຫວ່າງອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ ການຫວ່າງງານ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ຜົນການສຶກສາພົບວ່າ 1) ການທົດສອບ Unit Root ໂດຍວິທີ Augmented Dickey-Fuller Test ຂອງຂໍ້ມູນອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ ການຫວ່າງງານ ພົບວ່າຂໍ້ມູນທັງ 02 ຕົວປ່ຽນມີລັກສະນະນັ່ງ (Stationary) ທີ່ Order of integration ເທົ່າກັບ 1 ຫຼື I(1) ທີ່ລະດັບ First difference. ຈາກນັ້ນນໍາມາທົດສອບດຸນຍະພາບໃນໄລຍະຍາວ (Cointegration Test) ພົບວ່າ ອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ ການຫວ່າງງານມີດຸນຍະພາບໃນໄລຍະຍາວ ສ່ວນການທົດສອບການປັບຕົວໃນໄລຍະສັ້ນ (Error Correction Mechanism) ພົບວ່າເມື່ອການຫວ່າງງານເປັນຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ແລະ ອັດຕາເງິນເຟີ້ເປັນຕົວປ່ຽນຕາມ ມີການປັບຕົວໃນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ມີຄວາມໄວໃນການປັບຕົວ (Speed of adjustment) ຂອງອັດຕາການຫວ່າງງານເພື່ອເຂົ້າສູ່ຈຸດສົມດຸນໃນໄລຍະຍາວເທົ່າກັບ 94% ຕໍ່ປີ. 2) ການທົດສອບຄວາມສໍາພັນທີ່ເປັນເຫດ ແລະ ຜົນ (Granger Causality) ພົບວ່າ ມີຄວາມສໍາພັນກັນແບບທິດທາງດຽວກັນຄື ອັດຕາເງິນເຟີ້ເປັນສາເຫດຂອງການຫວ່າງງານ ທີ່ລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ເຊິ່ງສະໜັບສະໜູນທິດສະດີເສັ້ນໂຄ້ງຟີລິບສ໌ບາງສ່ວນເທົ່ານັ້ນ

ຄໍາສໍາຄັນ: ອັດຕາເງິນເຟີ້, ການຫວ່າງງານ, ຄວາມສໍາພັນໃນໄລຍະຍາວ ແລະ ໃນໄລຍະສັ້ນ, ການທົດສອບຄວາມເປັນເຫດ ແລະ ຜົນ.

The Relationship between Inflation Rate and Unemployment of Laos PDR

Authors: Ammalin LORVANHXAY¹, Niphaphone MIXAYPHON¹, Kednapha SAYASONE¹, Kedtysack XAYXANADASY²

¹*Banking Institute, Bank of the Lao PDR*

²*Faculty of Natural Sciences, National University of Laos*

¹**Correspondence:** Ammalin LORVANHXAY, *Banking Institute, Bank of the Lao PDR*

ເບີໂທ: +85620 54425224

E-mail: ammalin88@gmail.com

The purposes of this study were to: 1) analyze the long run equilibrium relationship and the short run adjustment inflation rate and unemployment of Lao PDR period 1999 to 2022; and 2) test the relationship between inflation rate and unemployment rate of Lao PDR period 1999 to 2022.

The study focused on 2 variables such as inflation rate and the unemployment, which were secondary data over 24 years during 1999 to 2022. The econometric technique with Cointegration and Error Correction Method was employed to investigate the long run equilibrium relationship and short run adjustment, relationship test between the inflation rate and the unemployment. Also, Granger Causality Method was applied to explore the causality between the inflation rate and unemployment.

The study results are following: 1) For the unit root test of the inflation rate and unemployment values by Augments Dickey Fuller Method, the stationary of these 2 sets of value were at the first difference (I(1)). Concerning the long run relationship test, the result showed that the inflation rate and the unemployment had in long run relationship. Regarding the short run movement in case that the unemployment was independent variable and the inflation rate was dependent variable, the short run adjustment took 94% within a year to get into equilibrium. 2) Causality test showed one directional relation which mean the inflation rate was the cause of the unemployment at statistical significance level of 0.05 . This finding only partially supports Phillips curve theory.

Keywords: Inflation Rate, Unemployment, Cointegration Test, Error Correction Model, Granger Causality Test.